

jo kun en Forøgelse af saadan noget som 120 pCt. — Velbekomme! Med Hensyn til de øvrige forskjelligs Ting, jeg nævnte her, gjøre de ogsaa paa sine Steder noget Brud paa de almindelige Regler i vore Lønningslove, men med Hensyn dertil skal jeg henvisse til, hvad jeg udtalte derom i Fjor. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at det ærede Udvalg og den høitærede Minister ere fremdeles enige om en Affattelse med Hensyn til Tilskudet til Stipendiefonden, som forekommer mig i høieste Grad vilkaarlig, og som bortskjærer Bevillingsmyndighedens Indflydelse paa dette betydningsfulde Forhold, hvorigjennem man netop kan komme til at virke særlig til Gavn for den fattige Del af vedkommende Befolkning. Lønningspørgsmaalene skal jeg forbigaa med Henvisning til vor Betænkning, idet jeg forøvrigt ogsaa for mit Vedkommende skal afvente, hvad der maatte fremkomme. Hvad Bygningsvæsenet angaar, vil jeg indskrænke mig til at sige, at jeg fremdeles tror, at det er forkert at have en Agrarskole midt inde i en stor damptrygende By, og jeg mener, at Folkethinget burde for sine Offre for denne Skoles Udvidelse — ja, jeg siger Udvidelse, men det er jo en fuldstændig Ombygning og Forøgelse, thi hvad der forlanges er meget Mere, end Bygningen oprindeligt kostede — stille som Betingelse Skolens Flytning og Statens Overtagelse af de Grunde, der ere til Stedet til Vortsalg efterhaanden. Ligger Skolen ikke nu midt i Kjøbenhavn, veed man ikke, hvormange Aar det kan vare, inden den ligger midt inde i Byen, omgivet af Fabrikker, Boliger o. s. v. Det er mærkeligt, at man ikke tør tage et helt Standpunkt. Man forlanger nu anvendt 1,100,000 Kr. foruden Udgifterne til Udvidelse af det landøkonomiske Forsøgslaboratorium, Opførelse af Forsøgslaboratorier for Plantefysiologi og Dyrkesfysiologi og Opførelse af en Direktørbolig, altsaa Beløb, som slet ikke kunne maales efter dette nøgterne Udlaft, thi hvor mange Bygninger have vi opført, som have svaret til saadanne almindelige Overslag, vi have set, at det er løbet op til over det Dobbelte, og det er blevet begrundet med dels Feil i Overslagene, dels forandrede Priser o. s. v. Det Beløb, vi sloges om her i Thinget i 1855—56, var ikke nær saa stort. Nei, naar Alt kommer til Alt, er der ikke nu Spørgsmaal om nogen Udvidelse, men om Opførelse af en Landbohøjskole. Hvorfor da ikke tage Standpunktet helt ud og lægge Skolen paa et Sted, hvor alle Forhold kunde være bedre baade for Virksomheden, for Eleverne og for Lærerne. Jeg vilde fremdeles finde, at det

vilde være rigtigt at lægge den i Sjælland eller Fyen, eller naar galt skulde være, paa Faurbogaard ved Hillerød eller paa Trollesminde, naar man kunde nøies med et Par Hundrede Tønder Land mindre. Vi talte i Gaar om Centralisation og Decentralisation. Jeg vil her sige, at det er en Ulykke for vort lille Land, at vi have kun eet Universitet, og at det ligger i Hovedstaden. Nu vilde de have et Slags Agrar-Universitet, læg det da i en af Provindjerne, der kunde det blive om ikke adækvat, saa dog en Slags Erstatning. — Hvad den sidste Paragraf angaar, var den første ærede Taler meget vel tilfreds med Beløbet, og det tror jeg nok, thi det er hans eget og Udvalgets Flertals Beløb. 40,000 Kr. — og der staar forøvrigt indtil 40,000 Kr. — giver divideret i en Aargang unge Mænd, fødte udenfor Kjøbstæderne, 3 Kr. pr. Individ, og saa staar der endda „indtil“, saa at man ikke veed, hvor Meget der skal kunne anvendes deraf. Nu mener det ærede Medlem, at det kan være godt til en Begyndelse, og at vi siden bør fortsætte. Lad gaa! Men naar det ærede Medlem og Udvalget faar ind i en speciel Lov „indtil 40,000 Kr.“, saa gad jeg set, naar han faar Fortsættelsen. Vi have havt Praxis for Bevilling til Højskolerne i saa og saa mange Aar, og Praxis for, at denne Bevilling bør forhøies efter Fornødenhed, og det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Falkensjerne) har Ret i, at Beløbet burde være fordoblet, ja, det burde mange Gange være fordoblet og vilde være blevet det, hvis dette havde været et demokratisk Hus, og hvis vi havde havt Magt som Villie. Jeg tillod mig i Fjor at foreslaa Beløbet her sat til 300,000 Kr. — det staar i Betænkningen. Man steilede over dette Forslag, men det udelukkede ingenlunde, at man godt kunde begynde med 40,000, og næste Aar give 60,000 o. s. v. efter Omstændighederne, men jeg mente, at vil man sætte en Sum ind i en speciel Lov — mange af disse Bestemmelser høre ikke hjemme der — saa skal man sætte en nogenlunde antagelig Sum, der i alt Fald for en Række af Aar kan være anstændigt for Formålet, og saa kan Beløbet være bevægelig, efter som Kravet vojer, men man skal ikke sætte en Sum ind i en Lov med „indtil“ foran, som man selv mener netop kan være nok for det første Aar. Det er meget upraktisk, og det vil vise sig, at ved at sætte en saadan Sum ind i en speciel Lov sætte De en Bøim for Deres eget Dnske. Hvorfor har jeg set 300,000 Kr.? Fordi det forekommer mig, at naar vi anvende 300,000 Kr. aarlig paa Landbohøjskolen — og det vil ikke slaa til, dersom denne Lov